

SPRAWOZDANIE KOŃCOWE

Data złożenia sprawozdania¹⁾: 25.01.2012 r.

Część I. Dane projektu i informacja finansowa.ⁱ

1. Podstawowe dane o projekcie:

a) Nazwa i dane teleadresowe projektodawcy:

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa
tel. (22) 551 77 00
faks (22) 827 64 53

b) Nazwa projektu:

„Partnerstwo dla Praw Człowieka Polska – Armenia – Azerbejdżan”

c) Numer projektu:

234/2011/PR/2011

d) Data pisemnego poinformowania projektodawcy przez MSZ o przyznaniu środków:

Pismo Ministerstwa Spraw Zagranicznych
nr DWPR/450/69/11/BP/42523 z dnia 11 marca 2011 r.

e) Data decyzji Ministra Finansów o uruchomieniu środków na projekt:

Pismo Ministra Finansów
nr FS3-4135-08-5/2011 z dnia 21 kwietnia 2011 r.

f) Okres realizacji projektu od 1 marca 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.

2. Wysokość budżetu projektu z uwzględnieniem źródeł finansowania:

a) Wysokość kwoty przyznanej przez MSZ na realizację projektu:

250 711 zł

b) Wysokość wkładu własnego oraz dofinansowanie z innych źródeł:

Wysokość wkładu własnego: 28 000 zł

3. Kwota zrealizowanych wydatków:

a) W ramach środków przyznanych przez MSZ:

191 792,25 zł

b) Ze środków własnych lub z innych źródeł:

28 000 zł – budżet Biura Rzecznika Praw Obywatelskich

4. Kwota pochodząca z rezerwy celowej zwrócona do budżetu państwa (jeśli dotyczy) oraz informacja o niewykorzystanej części budżetu:

a) Wysokość niewykorzystanej części budżetu z przyznanej przez MSZ kwoty (rezerwy celowej):

58 918,75 zł

b) Procentowy udział niewykorzystanych środków w całości środków przyznanych przez MSZ:

23,5%

c) Przyczyny ew. częściowego niewykorzystania środków:

Przy organizacji seminariów dołożono wszelkich starań w celu zachowaniu roboczego charakteru spotkań i jak najbardziej racjonalnego wydatkowania przyznanych środków budżetowych.

Realizacja trzeciej z rzędu edycji projektu współpracy z Ombudsmanami z państw objętych programem „Partnerstwo Wschodnie” (pierwszy projekt został zrealizowany w 2009 r.), pozwoliła na współpracę z rzetelnymi usługodawcami, u których możliwe było wynegocjowanie korzystnych stawek za oferowane na dobrym poziomie usługi hotelowe, cateringowe i tłumaczeniowe. Dzięki dokonaniu rezerwacji i zakupu biletów lotniczych z dużym wyprzedzeniem uzyskano niższe stawki za przeloty dla delegacji z Biura RPO.

Wykładowcy, eksperci i paneliści zaproszeni przez Rzecznika do udziału w seminariach przygotowali i wygłosili wykłady oraz prezentacje tematyczne w poszczególnych sesjach 3-dniowych konferencji na zasadach honorowych, bez pobierania wynagrodzeń. Wykłady i prezentacje przygotowane przez ekspertów z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich zostały zrealizowane w ramach zakresu ich obowiązków, bez dodatkowych wynagrodzeń.

Harmonijna współpraca z polskimi placówkami dyplomatycznymi posiadającymi dobre rozeznanie na rynku państw, w których odbywały się seminaria (Armenia i Azerbejdżan), przyczyniła się do znalezienia sprawdzonych usługodawców oferujących przystępne ceny na zakwaterowanie, wyżywienie i inne usługi konieczne dla sprawnej organizacji seminariów. Ponadto, usługi takie, jak transport na miejscu i wizy zostały zwolnione z opłat.

Instytucje ombudsmińskie z Armenii i Azerbejdżanu zapewniły delegacji polskiej transport pomiędzy lotniskiem a hotelem we własnym zakresie, co obniżyło koszt diet.

Tłumaczenia ustne podczas seminariów w Armenii i Azerbejdżanie (w jęz. ormiańskim i azerskim): ze względu na korzystną ofertę firmy tłumaczeniowej, która zaoferowała usługę tłumaczeniową z wykorzystaniem tłumaczy pracujących na miejscu oraz nowocześniejszy, bezprzewodowy sprzęt do tłumaczeń ustnych (mikrofony, słuchawki) po niższych cenach, niż kabiny z wyposażeniem, możliwe było znaczne obniżenie kosztów planowanych na tłumaczenia ustne, sprzęt i obsługę techniczną podczas seminariów.

Część II. Sprawozdanie merytoryczne

1. Informacja, czy zakładane cele bezpośrednie i efekty realizacji projektu zostały osiągnięte w wymiarze określonym we wniosku projektowym. Jeśli nie, należy wskazać dlaczego.

Podstawowym założeniem i celem bezpośrednim projektu było wzmocnienie kompetencji pracowników urzędów Ombudsmanów Armenii i Azerbejdżanu w wykonywaniu przypisanych im funkcji ochrony praw i wolności.

Cel ten został osiągnięty dzięki wymianie doświadczeń pomiędzy przedstawicielami biur Ombudsmanów z Armenii, Azerbejdżanu, Polski oraz Francji w zakresie czterech obszarów tematycznych: pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem, Krajowy Mechanizm Prewencji, przeciwdziałanie dyskryminacji oraz wyzwania dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z wykorzystaniem nowych technologii.

Zostały zorganizowane 2 seminaria dla ponad 24 przedstawicieli urzędów Ombudsmanów oraz organizacji pozarządowych w zakresie tematyki projektu w Armenii i Azerbejdżanie oraz 2 seminaria w Polsce z udziałem 10 przedstawicieli wskazanych instytucji. Podział każdego seminarium na cztery odrębne bloki tematyczne pozwolił na identyfikację konkretnych problemów oraz ulepszenie funkcjonowania mechanizmów ochrony praw człowieka w ww. zakresach tematycznych. Zostały wypracowane rozwiązania dostosowane do sposobu funkcjonowania instytucji Ombudsmana w Armenii i Azerbejdżanie, które mają przyczynić się do wzrostu profesjonalizmu działań tych instytucji. W efekcie tych spotkań uczestnicy pogłębili swoją wiedzę w zakresie polskich i międzynarodowych unormowań prawnych oraz zapoznali się w praktycznym funkcjonowaniem jednostek penitencjarnych oraz ośrodków specjalizujących się w pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem.

Przedstawiciele urzędów Ombudsmanów Armenii i Azerbejdżanu zapewniali o celowości i istotności przedmiotowych spotkań oraz o zamiarze wdrażania wypracowanych podczas warsztatów mechanizmów w swoich biurach. Wzajemna współpraca pomiędzy urzędami została pogłębiona i umocniona.

Po zakończeniu seminariów sporządzono raport w języku polskim oraz rosyjskim zawierający materiały metodyczne dotyczące następujących obszarów tematycznych: pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem, Krajowy Mechanizm Prewencji, przeciwdziałanie dyskryminacji oraz wyzwania dla praw człowieka w kontekście zagrożeń

związanych z wykorzystaniem nowych technologii.

Powstało również opracowanie pt. „Prawa człowieka w krajach Partnerstwa Wschodniego UE z perspektywy ciał traktatowych i organów ONZ” autorstwa Jakuba Jaraczewskiego, doktoranta w Katedrze Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa i Administracji na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, które ma przyczynić się do rozumienia sytuacji przestrzegania i ochrony praw człowieka w krajach Partnerstwa Wschodniego.

W dniu 17 października 2011 r. w Parlamencie Europejskim odbyło się ponadto posiedzenie Podkomisji ds. Praw Człowieka poświęcone współpracy Ombudsmanów w ramach Partnerstwa Wschodniego, w którym uczestniczyli m.in.: obrońca Praw Człowieka Republiki Armenii Karen Andreasyan, Pełnomocnik Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu prof. Elmira Suleymanova, Zastępca obrońcy Publicznego Gruzji Tatiana Khuntsaria, Adwokat Parlamentarny Republiki Mołdowy Anatolie Munteanu, obrońca Praw Człowieka Republiki Francuskiej Dominique Baudis oraz Rzecznik Praw Obywatelskich prof. Irena Lipowicz. Celem spotkania było dokonanie oceny działań i doświadczeń związanych z programem Partnerstwa, jak również odbycie dyskusji z posłami do Parlamentu Europejskiego i urzędnikami Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych UE. Przedstawione zostały ponadto wyniki badań zawartych w opracowaniu autorstwa prof. Zdzisława Kędzi, kierownika Katedry Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz członka Komitetu Praw Społecznych, Ekonomicznych i Kulturalnych ONZ, pt. „Współpraca Ombudsmanów z krajów Partnerstwa Wschodniego UE”. Na ww. spotkaniu Ombudsmani wyrazili jednogłośnie chęć kontynuowania współpracy bilateralnej oraz multilateralnej w następnych latach w ramach szerokiego Programu Współpracy Ombudsmanów Państw Partnerstwa Wschodniego UE.

2. Opis wykonania projektu z podziałem na poszczególne działania określone we wniosku projektowym.²⁾

Poszczególne działania w ramach realizowanego projektu	Terminy realizacji działania	Streszczenie działań
1. Seminarium dla przedstawicieli urzędu Ombudsmana Armenii w Polsce	7-9 czerwca	Celem spotkania była wymiana doświadczeń w zakresie tematycznym: Krajowy Mechanizm Prewencji, przeciwdziałanie dyskryminacji, pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem, współczesne wyzwania dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z zastosowaniem nowych technologii. W spotkaniu w ciągu trzech dni udział

		<p>wzięli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele biura Ombudsmana Armenii wygłaszający wystąpienia: - Karen Andreasyan – obrońca Praw Człowieka Republiki Armenii, - Ashot Vahanyan – Dyrektor Biura Obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii, - Hayk Militonyan – Dyrektor Rady Ekspertów przy Obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii, - Sergey Harutyunyan – przedstawiciel Biura Obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii, - Armen Mashinyan – przedstawiciel Biura Obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii, <ul style="list-style-type: none"> - przedstawicielka Biura Obrońcy Praw Republiki Francuskiej – Stéphanie Carrère, wystąpienie nt. działalności Biura Obrońcy Praw, <ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wygłaszający wystąpienia: - Stanisław Trociuk – Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich, wystąpienie powitalne, - Krystyna Kupczyńska – przedstawicielka Zespołu Prawa Karnego, wystąpienie nt. ochrony praw ofiar przestępstw, moderator panelu poświęconego pomocy ofiarom przestępstw, - Anna Błaszczak – Zastępca Dyrektora w Zespole Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. działalności Biura RPO oraz przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnością, - Magdalena Kuruś – Naczelnik w Zespole Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. instytucji RPO jako organu ds. równego traktowania, moderator panelu poświęconego przeciwdziałaniu dyskryminacji, - Maciej Szcząska-Wójcik –
--	--	---

		<p>przedstawiciel Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. przeciwdziałania ksenofobii i rasizmowi,</p> <p>- Krzysztof Jabłoński – przedstawiciel Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. przeciwdziałania dyskryminacji,</p> <p>- Katarzyna Łakomic – przedstawicielka Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. wpływu rozwoju Internetu na prawa człowieka, moderator panelu poświęconego współczesnym wyzwaniom dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z zastosowaniem nowych technologii,</p> <p>- Przemysław Kazimirski – Zespół Krajowy Mechanizm Prewencji, wystąpienie pt. „Problematyka poszanowania praw osób pozbawionych wolności w świetle wykonywania przez Rzecznika Praw Obywatelskich funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji”, moderator panelu poświęconego Krajowemu Mechanizmowi Prewencji,</p> <p>- przedstawiciele instytucji oraz organizacji pozarządowych wygłaszający wystąpienia:</p> <p>- Ashot Galoyan – Ambasador Republiki Armenii, wystąpienie powitalne,</p> <p>- Tomasz Orłowski – przedstawiciel Departamentu Wschodniego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, wystąpienie powitalne,</p> <p>- Marzena Mazur – przedstawicielka Departamentu Praw Człowieka Ministerstwa Sprawiedliwości, wystąpienie pt. „Ochrony ofiar przestępstw w Polsce”,</p> <p>- Marek Czecharowski – sędzia SSA, przedstawiciel Rady ds. Pokrzywdzonych Przestępstwem, wystąpienie nt. ochrony ofiar przestępstw w Polsce w zakresie działalności Rady ds. Pokrzywdzonych Przestępstwem,</p>
--	--	--

		<p>- Krzysztof Łaszkiwicz – Pełnomocnik Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka, wystąpienie nt. ochrony praw ofiar przestępstw w Polsce w zakresie działalności Komendy Głównej Policji,</p> <p>- Marta Skierkowska – przedstawicielka Fundacji Dzieci Niczyje, wystąpienie pt. „Dziecko – świadek szczególnej troski”,</p> <p>- Urszula Nowakowska – Dyrektor Fundacji Centrum Praw Kobiet, wystąpienie pt. „Jak pomagamy ofiarom przemocy”,</p> <p>- Jacek Purski – przedstawiciel Stowarzyszenie Nigdy Więcej, wystąpienie nt. rasizmu w Polsce,</p> <p>- Michał Urban – przedstawiciel Stowarzyszenia Integracja, wystąpienie nt. działalności i doświadczeń Stowarzyszenia,</p> <p>- Lenur Kyrymov – przedstawiciel Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, wystąpienie nt. przeciwdziałania dyskryminacji w zakresie Fundacji,</p> <p>- Jakub Śpiewak – Prezes Fundacji Kidprotect.pl, wystąpienie nt. działalności Fundacji,</p> <p>- Wojciech Kulesza – Prezes Fundacji Widzialni, wystąpienie pt. „Wykluczenie cyfrowe”,</p> <p>- Michał Zoń – Dyrektor Biura Prawnego Służby Więziennej, wystąpienie nt. doświadczeń i działań jednostek penitencjarnych.</p> <p>Ponadto na seminarium obecni byli inni przedstawiciele BRPO, przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Prokuratury Generalnej, Biura Rzecznika Praw Dziecka, Komendy Głównej Policji, Komendy Głównej Straży Granicznej, Urzędu ds. Cudzoziemców, przedstawiciele fundacji, stowarzyszeń oraz innych organizacji pozarządowych.</p>
--	--	---

		<p>Kryteria wyboru wykładowców: przedstawiciele urzędów ombudsmanskich Armenii, Francji i Polski oraz polskiego sektora rządowego oraz pozarządowego zajmujący się tematyką praw człowieka leżącą w zakresie tematycznym seminarium.</p> <p>Charakterystyka grupy: przedstawiciele urzędów ombudsmanskich Armenii, Francji i Polski oraz przedstawiciele polskich rządowych resortów, administracji publicznej i organizacji pozarządowych.</p>
2. Seminarium dla przedstawicieli urzędu Ombudsmana Azerbejdżanu w Polsce	17-19 maja	<p>Celem spotkania była wymiana doświadczeń w zakresie tematycznym: Krajowy Mechanizm Prewencji, przeciwdziałanie dyskryminacji, pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem, współczesne wyzwania dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z zastosowaniem nowych technologii.</p> <p>W spotkaniu w ciągu trzech dni udział wzięli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele Biura Ombudsmana Azerbejdżanu: - Zaur Aliyev – Dyrektor Departamentu ds. Edukacji Prawnej, Naukowo-Analitycznych, Informacji i Stosunków Międzynarodowych, - Vugar Maharramov – Dyrektor Departamentu Kontroli nad Dokumentacją, Dyrektor Zespołu ds. Krajowego Mechanizmu Prewencji, - Kamala Aghayeva – Dyrektor Departamentu Ogólnego, Przedstawiciel Zespołu Krajowego Mechanizmu Prewencji, - Fazail Hasanov – Dyrektor Wydziału ds. Ochrony Praw Żołnierzy, Przedstawiciel Zespołu Krajowego Mechanizmu Prewencji, - Fargana Mammadkhanova – Główny Specjalista Wydziału ds. Protokołu, - przedstawiciele Biura Rzecznika

		<p>Praw Obywatelskich wygłaszający wystąpienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanisław Trociuk – Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich, wystąpienie powitalne, - Krystyna Kupczyńska – przedstawicielka Zespołu Prawa Karnego, wystąpienie nt. ochrony praw ofiar przestępstw, moderator panelu poświęconego pomocy ofiarom przestępstw, - Anna Błaszczak – Zastępca Dyrektora w Zespole Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. działalności Biura RPO oraz przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnością, - Magdalena Kuruś – Naczelnik w Zespole Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. instytucji RPO jako organu ds. równego traktowania, moderator panelu poświęconego przeciwdziałaniu dyskryminacji, - Maciej Szcząska-Wójcik – przedstawiciel Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. przeciwdziałania ksenofobii i rasizmowi, - Katarzyna Łakomicz – przedstawicielka Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. wpływu rozwoju Internetu na prawa człowieka, moderator panelu poświęconego współczesnym wyzwaniom dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z zastosowaniem nowych technologii, - Przemysław Kazimirski – Zespół Krajowy Mechanizm Prewencji, wystąpienie pt. „Problematyka poszanowania praw osób pozbawionych wolności w świetle wykonywania przez Rzecznika Praw Obywatelskich funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji”, moderator panelu poświęconego Krajowemu Mechanizmowi Prewencji, - przedstawiciele instytucji oraz
--	--	---

		<p>organizacji pozarządowych wygłaszający wystąpienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hasan Aziz ogly Hasanov – Ambasador Republiki Armenii, wystąpienie powitalne, - Artur Michalski – Dyrektor Departamentu Wschodniego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, wystąpienie powitalne, - Marzena Mazur – przedstawicielka Departamentu Praw Człowieka Ministerstwa Sprawiedliwości, wystąpienie pt. „Ochrona ofiar przestępstw w Polsce”, - Marek Czecharowski – sędzia SSA, przedstawiciel Rady ds. Pokrzywdzonych Przestępstwem, wystąpienie nt. ochrony ofiar przestępstw w Polsce w zakresie działalności Rady ds. Pokrzywdzonych Przestępstwem, - Lidia Mazowiecka – Prokurator Prokuratury Generalnej, wystąpienie nt. ochrony praw ofiar przestępstw w Polsce w zakresie działalności Prokuratury Generalnej, - Irena Dawid-Olczyk – Prezes Fundacji Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu „La Strada”, wystąpienie nt. działań i doświadczeń Fundacji oraz prawa do sądu, - Monika Sajkowska – Dyrektor Fundacji Dzieci Niczyje, wystąpienie pt. „Dziecko – świadek szczególnej troski”, - Liliana Otręba – członek Zarządu Fundacji Centrum Praw Kobiet, wystąpienie pt. „Jak pomagamy ofiaram przemocy”, - Jacek Purski – przedstawiciel Stowarzyszenie Nigdy Więcej, wystąpienie nt. rasizmu w Polsce, - Michał Urban – przedstawiciele Stowarzyszenia Integracja, wystąpienie nt. działalności i doświadczeń Stowarzyszenia, - Irmina Pacho – przedstawiciel Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, wystąpienie nt. przeciwdziałania dyskryminacji w zakresie Fundacji, - Elżbieta Radziszewska – Sekretarz
--	--	--

		<p>Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania, wystąpienie nt. zadań i działań w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wojciech Rafał Wiewiórowski – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, wystąpienie nt. kompetencji oraz działań GIODO, - Katarzyna Szymielewicz – Dyrektor Fundacji Panoptykon, wystąpienie nt. działalności Fundacji, - Jakub Śpiewak – Prezes Fundacji Kidprotect.pl, wystąpienie nt. działalności Fundacji, - Wojciech Kulesza – Prezes Fundacji Widzialni, wystąpienie pt. „Wykluczenie cyfrowe”, - Michał Zoń – Dyrektor Biura Prawnego Służby Więziennej, wystąpienie nt. doświadczeń i działań jednostek penitencjarnych, - Maria Niełacna – przedstawicielka Porozumienia na rzecz wprowadzenia OPCAT, wystąpienie nt. współpracy z Krajowym Mechanizmem Prewencji. <p>Ponadto na seminarium obecni byli inni przedstawiciele BRPO, przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Prokuratury Generalnej, Biura Rzecznika Praw Dziecka, Komendy Głównej Policji, Komendy Głównej Straży Granicznej, Urzędu ds. Cudzoziemców, przedstawiciele fundacji, stowarzyszeń oraz innych organizacji pozarządowych.</p> <p>Kryteria wyboru wykładowców: przedstawiciele urzędów ombudsmąskich Azerbejdżanu i Polski oraz polskiego sektora rządowego oraz pozarządowego zajmujący się tematyką praw człowieka leżącą w zakresie tematycznym seminarium.</p> <p>Charakterystyka grupy:</p>
--	--	--

		przedstawiciele urzędów ombudsmanskich Azerbejdżanu i Polski oraz przedstawiciele polskich rządowych resortów, administracji publicznej i organizacji pozarządowych.
3. Seminarium w Armenii, Erywań	27-29 września	<p>Celem seminarium było pogłębienie dyskusji na tematy poruszone na spotkaniu w Polsce, czyli: Krajowy Mechanizm Prewencji, przeciwdziałanie dyskryminacji, pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem, współczesne wyzwania dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z zastosowaniem nowych technologii.</p> <p>W spotkaniu w ciągu trzech dni udział wzięli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wygłaszający wystąpienia: - Krystyna Kupczyńska – przedstawicielka Zespołu Prawa Karnego, wystąpienie nt. ochrony praw ofiar przestępstw, moderator panelu poświęconego pomocy ofiarom przestępstw, - Anna Błaszczak – Zastępca Dyrektora w Zespole Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. przeciwdziałania dyskryminacji i wpływu rozwoju Internetu na prawa człowieka, kierownik delegacji, moderator panelu poświęconego przeciwdziałaniu dyskryminacji i współczesnym wyzwaniom dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z zastosowaniem nowych technologii, - Przemysław Kazimirski – Zespół Krajowy Mechanizm Prewencji, wystąpienie pt. „Problematyka poszanowania praw osób pozbawionych wolności w świetle wykonywania przez Rzecznika Praw Obywatelskich funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji”, moderator

		<p>panelu poświęconego Krajowemu Mechanizmowi Prewencji, - Dariusz Supeł – kierownik Działu Edukacji Obywatelskiej Zespołu Społecznego, odpowiedzialny za sprawy organizacyjne,</p> <p>- przedstawiciele Biura obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii oraz</p> <p>- przedstawiciele organizacji pozarządowych Armenii.</p> <p>Kryteria wyboru wykładowców: przedstawiciele urzędów ombudsmanskich Armenii i Polski oraz armeńskich organizacji pozarządowych zajmujący się tematyką praw człowieka leżącą w zakresie tematycznym seminarium.</p> <p>Charakterystyka grupy: przedstawiciele urzędów ombudsmanskich Armenii i Polski oraz przedstawiciele armeńskich organizacji pozarządowych.</p>
<p>4. Seminarium w Azerbejdżanie, Baku</p>	<p>11-13 października</p>	<p>Celem seminarium było pogłębienie dyskusji na tematy poruszone na spotkaniu w Polsce, czyli: Krajowy Mechanizm Prewencji, przeciwdziałanie dyskryminacji, pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem, współczesne wyzwania dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z zastosowaniem nowych technologii.</p> <p>W spotkaniu w ciągu trzech dni udział wzięli:</p> <p>- przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wygłaszających wystąpienia: - Krystyna Kupczyńska – przedstawicielka Zespołu Prawa Karnego, wystąpienie nt. ochrony praw ofiar przestępstw, moderator panelu poświęconego pomocy ofiarom przestępstw, - Katarzyna Łakomicz –</p>

		<p>przedstawicielka Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, wystąpienie nt. przeciwdziałanie dyskryminacji i wpływu rozwoju Internetu na prawa człowieka, moderator panelu poświęconego przeciwdziałaniu dyskryminacji i współczesnym wyzwaniom dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z zastosowaniem nowych technologii,</p> <p>- Przemysław Kazimirski – przedstawiciel Zespołu Krajowy Mechanizm Prewencji, wystąpienie pt. „Problematyka poszanowania praw osób pozbawionych wolności w świetle wykonywania przez Rzecznika Praw Obywatelskich funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji”, moderator panelu poświęconego Krajowemu Mechanizmowi Prewencji, kierownik delegacji,</p> <p>- Dariusz Supeł – kierownik Działu Edukacji Obywatelskiej Zespołu Społecznego, sprawy organizacyjne.</p> <p>- przedstawicielka Biura obrońcy Praw Republiki Francuskiej – Charlotte Clavreul – doradca w sprawach praw człowieka i kontaktów międzynarodowych w Biurze obrońcy Praw Republiki Francuskiej, wystąpienie nt. przeciwdziałania dyskryminacji i misji Biura obrońcy Praw,</p> <p>- przedstawiciele Biura Pełnomocnika Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu oraz</p> <p>- przedstawiciele organizacji pozarządowych Azerbejdżanu: Youth Organization „Reliable Future”, Azerbaijan Women and Development Center, „Clean World Public Union”, Union of Disabled People Organizations of the Republic of Azerbaijan, Children’s Rights Legal Clinic.</p> <p>Kryteria wyboru wykładowców:</p>
--	--	--

		<p>przedstawiciele urzędów ombudsmanskich Azerbejdżanu, Francji i Polski oraz azerskich organizacji pozarządowych zajmujący się tematyką praw człowieka leżącą w zakresie tematycznym seminarium.</p> <p>Charakterystyka grupy: przedstawiciele urzędów ombudsmanskich Azerbejdżanu, Francji i Polski oraz przedstawiciele azerskich organizacji pozarządowych.</p>
<p>5. Wizytacja w ośrodku penitencjarnym w Polsce wraz z przedstawicielami biura Ombudsmana Armenii w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji</p>	<p>9 czerwca</p>	<p>Celem wizytacji było zapoznanie się z funkcjonowaniem jednostki penitencjarnej w Polsce. Wizytacja stanowiła część programu seminarium w zakresie tematycznym Krajowy Mechanizm Prewencji.</p> <p>Miejsce: Zakład Karny Warszawa-Białołęka ul. Ciupagi 1B 03-016 Warszawa</p> <p>Uczestnicy wizytacji: - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, - przedstawiciele Biura obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii, - Magdalena Opalka – przedstawicielka Departamentu Wdrażania Programów Rozwojowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych, opiekun projektu.</p>
<p>6. Wizytacja w ośrodku penitencjarnym w Polsce wraz z przedstawicielami biura Ombudsmana Azerbejdżanu w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji</p>	<p>19 maja</p>	<p>Celem wizytacji było zapoznanie się z funkcjonowaniem jednostki penitencjarnej w Polsce. Wizytacja stanowiła część programu seminarium w zakresie tematycznym Krajowy Mechanizm Prewencji.</p> <p>Miejsce: Areszt Śledczy Warszawa-Służewiec ul. Kłobucka 5 02-699 Warszawa</p> <p>Uczestnicy wizytacji:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, - przedstawiciele Biura Pełnomocnika Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu.
7. Wizytacja ośrodka penitencjarnego w Armenii w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji	29 września	<p>Celem wizytacji było zapoznanie się z funkcjonowaniem jednostki penitencjarnej w Armenii. Wizytacja stanowiła część programu seminarium w zakresie tematycznym Krajowy Mechanizm Prewencji.</p> <p>Miejsce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Areszt Śledczy w miejscowości Abovyan, - szpital psychiatryczny w obrębie administracyjnym Erywania. <p>Uczestnicy wizytacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, - przedstawiciele Biura obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii, - Maciej Falkowski, sekretarz Ambasady RP w Erywaniu. <p>Wizytacja została zorganizowana przez Biuro obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii.</p>
8. Wizytacja ośrodka penitencjarnego w Azerbejdżanie w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji	13 października	<p>Celem wizytacji było zapoznanie się z funkcjonowaniem jednostki penitencjarnej w Azerbejdżanie. Wizytacja stanowiła część programu seminarium w zakresie tematycznym Krajowy Mechanizm Prewencji.</p> <p>Miejsce:</p> <p>Areszt Śledczy w Baku</p> <p>Uczestnicy wizytacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, - przedstawiciele Biura Pełnomocnika Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu, - Sławomir Misiak, radca w Ambasadzie RP w Baku. <p>Wizytacja została zorganizowana</p>

		przez Biuro Pełnomocnika Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu.
9. Wizyta w ośrodku specjalizującym się w udzielaniu pomocy ofiarom przestępstw w Polsce wraz z przedstawicielami biura ombudsmana Armenii	7 czerwca	<p>Celem wizyty było zapoznanie się z działalnością lokalnego ośrodka udzielającego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem w Polsce. Wizyta stanowiła część programu seminarium w zakresie tematycznym pomoc ofiarom przestępstw.</p> <p>Miejsce: Fundacja „Dzieci Niczyje” Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka” ul. Mazowieckiej 12/25 00-048 Warszawa</p> <p>Uczestnicy wizyty: - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, - przedstawiciele Biura obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii, - Magdalena Opałka – przedstawicielka Departamentu Wdrażania Programów Rozwojowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych, opiekun projektu.</p>
10. Wizyta w ośrodku specjalizującym się w udzielaniu pomocy ofiarom przestępstw w Polsce wraz z przedstawicielami biura ombudsmana Azerbejdżanu	17 maja	<p>Celem wizyty było zapoznanie się z działalnością lokalnego ośrodka udzielającego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem w Polsce. Wizyta stanowiła część programu seminarium w zakresie tematycznym pomoc ofiarom przestępstw.</p> <p>Miejsce: Fundacja „Dzieci Niczyje” Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka” ul. Mazowieckiej 12/25 00-048 Warszawa</p> <p>Uczestnicy wizyty: - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, - przedstawiciele Biura Pełnomocnika</p>

		<p>Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu, - przedstawicielka Biura obrońcy Praw Republiki Francuskiej.</p>
<p>11. Wizyta w ośrodku specjalizującym się w udzielaniu pomocy ofiarom przestępstw w Armenii</p>	<p>27 września</p>	<p>Celem wizyty było zapoznanie się z działalnością lokalnego ośrodka udzielającego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem w Armenii. Wizyta stanowiła część programu seminarium w zakresie tematycznym pomoc ofiarom przestępstw.</p> <p>Miejsce: Ośrodek organizacji pozarządowej „Civil Society Institute” 43 Aygestan 11-th str Erywań</p> <p>Uczestnicy wizyty: - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, - przedstawiciele Biura obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii, - Maciej Falkowski, sekretarz Ambasady RP w Erywanii.</p>
<p>12. Wizyta w ośrodku specjalizującym się w udzielaniu pomocy ofiarom przestępstw w Azerbejdżanie</p>	<p>11 października</p>	<p>Celem wizyty było zapoznanie się z działalnością lokalnego ośrodka udzielającego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem w Azerbejdżanie. Wizyta stanowiła część programu seminarium w zakresie tematycznym pomoc ofiarom przestępstw.</p> <p>Miejsce: Rządowy ośrodek finansowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, dla ofiar handlu ludźmi w Baku</p> <p>Uczestnicy wizyty: - przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, - przedstawiciele Biura Pełnomocnika Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu.</p>

<p>13. Opracowanie raportu oraz materiałów metodycznych, wypracowanych w ramach projektu</p>	<p>grudzień</p>	<p>Zostały sporządzone 2 dokumentacje w językach polskim i rosyjskim stanowiące wartość dodaną projektu także po jego zakończeniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumentacja z seminariów w Polsce i Armenii z udziałem przedstawicieli Biura Obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii zawierająca raport, wystąpienia oraz zdjęcia ze spotkań, - dokumentacja z seminariów w Polsce i Azerbejdżanie z udziałem przedstawicieli Biura Pełnomocnika Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu zawierająca raport, wystąpienia oraz zdjęcia ze spotkań. <p>Powstało opracowanie pt. „Prawa człowieka w krajach Partnerstwa Wschodniego UE z perspektywy ciał traktatowych i organów ONZ” autorstwa Jakuba Jaraczewskiego, doktoranta w Katedrze Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa i Administracji na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, przetłumaczona również na język angielski. Celem opracowania ma być wiarygodne przedstawienie sytuacji z punktów widzenia badanych państw Partnerstwa Wschodniego, pozostałych państw członkowskich, ciał i organów ONZ oraz zainteresowanych instytucji takich jak krajowe instytucje ochrony praw człowieka i organizacje pozarządowe. Ma służyć pomocą w zidentyfikowaniu najważniejszych zagadnień związanych z ochroną praw człowieka w badanych krajach, a w szczególności problemów wspólnych dla wszystkich państw Partnerstwa Wschodniego.</p>
--	-----------------	---

3. Opis, w jaki sposób dofinansowanie z rezerwy inwestycji związanych z realizacją zadania wpłynęło na jego wykonanie (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy.

4. Opis osiągniętych rezultatów

Zgodnie z założeniami projektu przeprowadzone zostały cztery seminaria, dwa w Warszawie oraz po jednym w Erywaniu i w Baku w zakresie tematyki: pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem, Krajowy Mechanizmu Prewencji, przeciwdziałanie dyskryminacji oraz wyzwania dla praw człowieka w kontekście zagrożeń związanych z wykorzystaniem nowych technologii.

W konferencjach wzięło udział ponad 24 uczestników z urzędów ombudsmanów oraz organizacji pozarządowych Armenii i Azerbejdżanu. W seminariach w Polsce wzięło udział 10 przedstawicieli wskazanych instytucji.

Wszystkie działania zostały opisane w raportach przygotowanych odrębnie dla każdego z krajów projektu w językach polskim i rosyjskim. Zostały one dodatkowo uzupełnione przez materiały metodyczne zaprezentowane podczas seminariów w określonych obszarach tematycznych. Powstało również opracowanie pt. „Prawa człowieka w krajach Partnerstwa Wschodniego UE z perspektywy ciał traktatowych i organów ONZ” autorstwa Jakuba Jaraczewskiego, doktoranta w Katedrze Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa i Administracji na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, które ma przybliżyć tematykę przestrzegania i ochrony praw człowieka w krajach Partnerstwa Wschodniego.

Pogłębiono oraz umocniono współpracę pomiędzy urzędami Ombudsmanów Armenii, Azerbejdżanu, Francji oraz Polski. Przedstawiciele urzędów o zamiarze wdrażania wypracowanych podczas warsztatów mechanizmów. Wzajemna współpraca pomiędzy urzędami została pogłębiona i umocniona. Uczestnicy projektu wyrazili chęć udziału w kolejnym etapie i przedstawili propozycje tematów, które chcieliby poruszyć podczas następnego spotkania.

Na spotkaniu Ombudsmanów z krajów Partnerstwa Wschodniego w Brukseli w dniu 17 października 2011 r. wszyscy Ombudsmeni wyrazili jednogłośnie uznanie dla projektu oraz chęć kontynuowania współpracy bilateralnej oraz multilateralnej w następnych latach w ramach szerokiego Programu Współpracy Ombudsmanów Państw Partnerstwa Wschodniego UE.

5. Liczbowe określenie skali działań zrealizowanych w ramach projektu³⁾

1. Przeprowadzenie w sumie czterech seminariów dla 24 przedstawicieli urzędów Ombudsmanów w zakresie tematyki projektu w Armenii i Azerbejdżanie oraz 10 przedstawicieli wskazanych instytucji w Polsce.
2. Wydanie w Polsce materiałów konferencyjnych dla przedstawicieli urzędów Ombudsmanów Armenii i Azerbejdżanie w języku rosyjskim służących jako pomoc szkoleniowa.
3. Wydanie w Armenii materiałów konferencyjnych dla przedstawicieli urzędu Ombudsmana i organizacji pozarządowych w Armenii w języku ormiańskim służących jako pomoc szkoleniowa.
4. Wydanie w Azerbejdżanie materiałów konferencyjnych dla przedstawicieli urzędu Ombudsmana i organizacji pozarządowych w Azerbejdżanie w języku azerskim służących jako pomoc szkoleniowa.
5. Zdobywanie wiedzy oraz nowych doświadczeń przez pracowników urzędów Ombudsmanów Armenii i Azerbejdżanu przyczyniające się do wzmocnienia zdolności urzędów Ombudsmanów do partycypacji w budowie demokratycznego państwa prawa.
6. Dokonanie analizy obecnej sytuacji, funkcjonowania i potrzeb urzędów ombudsmanów Armenii i Azerbejdżanu.
7. Dokonanie analizy sytuacji praw człowieka w Armenii i Azerbejdżanie z perspektywy ciał traktatowych ONZ.
8. Wskazanie przez Ombudsmanów Armenii i Azerbejdżanu osób odpowiedzialnych za wdrażanie wypracowanych mechanizmów w każdym z biorących udział w projekcie urzędzie.
9. Sporządzenie raportu w językach polskim i rosyjskim z seminariów z udziałem przedstawicieli urzędu Ombudsmana Armenii w 100 egzemplarzach.
10. Sporządzenie raportu w językach polskim i rosyjskim z seminariów z udziałem przedstawicieli urzędu Ombudsmana Azerbejdżanu w 100 egzemplarzach.
11. Przygotowanie opracowania pt. „Prawa człowieka w krajach Partnerstwa Wschodniego UE z perspektywy ciał traktatowych i organów ONZ” autorstwa Jakuba Jaraczewskiego, doktoranta w Katedrze Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa i Administracji na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w językach polskim i angielskim.

Część III. Ważne informacje

- 1. Informacje o wszelkich istotnych zmianach w przebiegu realizacji projektu (w tym realizacji budżetu), napotkanych trudnościach, nieoczekiwanych sukcesach lub problemach przy realizacji projektu,*

Realizacja budżetu przebiegała bez zakłóceń. Biuro RPO nie dokonywało przesunięć pomiędzy paragrafami przyznanej rezerwy celowej. Sporadyczne, niewielkie korekty wydatków w ramach paragrafów były na bieżąco konsultowane z opiekunem projektu.

Na wniosek beneficjentów projektu dokonano zmiany dotyczącej wyboru języka roboczego, zarówno obrad, jak i materiałów metodycznych. W miejsce zaakceptowanego na etapie przygotowań do realizacji projektu, języka angielskiego jako języka roboczego, przyjęto, że jęz. roboczym będzie rosyjski (seminaria w Polsce) i rodzime (ormiański i azerski), co miało wpływ zarówno na koszt tłumaczeń pisemnych (opracowanie materiałów metodycznych) oraz zwiększyło trudność w znalezieniu wykwalifikowanych tłumaczy (seminaria w Armenii i Azerbejdżanie).

Pewną trudność sprawiła delegacji z Biura Ombudsmana Armenii tematyka dotycząca zagrożeń wynikających z rozwoju nowych technologii. Ze względu na stosunkowo niewielki zakres tej tematyki pozostający w obszarze kompetencji ombudsmana Armenii, połączony z niewystarczającym poziomem rozwoju sieci internetowych, temat ten w niewielkim stopniu został omówiony na seminarium w Polsce przez delegację z Armenii. Niemniej jednak, uczestnicy seminarium zostali zapoznani przez przedstawiciela Biura RPO oraz zaproszonych specjalistów z organizacji pozarządowych ze skalą zjawiska w Polsce i Europie w kontekście obowiązujących uregulowań prawnych. Zgodnie z prośbą delegacji Armenii, tematykę spotkania na bieżąco uzupełniono o działania i kompetencje polskiego Rzecznika dotyczące prawa do sądu, które zostały przedstawione przez Dyrektora Zespołu w Biurze RPO rozpatrującego sprawę z tego zakresu.

Dobra atmosfera podczas seminariów zorganizowanych w Polsce miała przełożenie na dużą przychylność, otwartość i zaangażowanie w trakcie spotkań w państwach beneficjentów projektu. Pomyślnie przeprowadzono wizytację w jednostce penitencjarnej w Azerbejdżanie, mimo wcześniejszych sygnałów docierających do Rzecznika od przedstawicieli organizacji międzynarodowych o możliwych utrudnieniach w tej kwestii.

Podczas seminariów w Polsce, Armenii i Azerbejdżanie udało się poszerzyć krąg uczestników pozyskując do dyskusji przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, jako cennych partnerów instytucji ombudsmańskich w działaniach na rzecz przestrzegania praw człowieka.

Wyrazem uznania dla realizowanego projektu współpracy pomiędzy instytucjami ombudsmanów było spotkanie na forum Parlamentu Europejskiego w dniu 17 października 2011 r. z udziałem polskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i Ombudsmanów z państw Partnerstwa Wschodniego. Podczas dyskusji plenarnej z udziałem m.in. Podkomisji Praw Człowieka oraz spotkania z Przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, prof. Jerzym Buzkiem podkreślano znaczenie projektu, jako istotnej formy wsparcia działań instytucji ombudsmańskich na rzecz podnoszenia standardów w zakresie ochrony praw człowieka i obywatela. Ombudsmani z państw objętych programem Partnerstwa Wschodniego wyrazili zainteresowanie i chęć aktywnego udziału w kolejnych inicjatywach w ramach programu.

2. *Sposób informowania o wkładzie MSZ w realizację przedsięwzięcia oraz sposób wykorzystania logo programu polskiej współpracy rozwojowej.*

Informacje o wkładzie MSZ oraz logo programu polskiej współpracy rozwojowej były umieszczane na zaproszeniach, materiałach metodycznych, wyświetlanych prezentacjach oraz raportach, podobnie jak komunikatach przekazywanych mediom lub zamieszczanych na stronie internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich.

3. *Inne*

.....
.....
.....

Załączniki:

1. Program seminarium w Warszawie w dniach 17-19 maja 2011 r.
2. Program seminarium w Warszawie w dniach 7-9 czerwca 2011 r.
3. Program seminarium w Erywanii w dniach 27-29 września 2011 r.
4. Program seminarium w Baku w dniach 11-13 października 2011 r.
5. Lista uczestników i wykładowców seminarium w Warszawie w dniach 17-19 maja 2011 r.
6. Lista uczestników i wykładowców seminarium w Warszawie w dniach 7-9 czerwca 2011 r.
7. Lista uczestników i wykładowców seminarium w Erywanii w dniach 27-29 września 2011 r.
8. Lista uczestników i wykładowców seminarium w Baku w dniach 11-13 października 2011 r.
9. Materiały merytoryczne w języku rosyjskim rozdawane uczestnikom na seminarium w Warszawie w dniach 17-19 maja 2011 r.
10. Materiały merytoryczne w języku rosyjskim rozdawane uczestnikom na seminarium w Warszawie w dniach 7-9 czerwca 2011 r.
11. Materiały merytoryczne w języku ormiańskim rozdawane uczestnikom na seminarium w Erywanii w dniach 27-29 września 2011 r.
12. Materiały merytoryczne w języku azerskim rozdawane uczestnikom na seminarium w Baku w dniach 11-13 października 2011 r.
13. Dokumentacja końcowa wraz z raportem z seminariów z udziałem Biura obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii w językach polskim i rosyjskim.
14. Dokumentacja końcowa wraz z raportem z seminariów z udziałem Biura Pełnomocnika Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu w językach polskim i rosyjskim.
15. Opracowanie pt. „Prawa człowieka w krajach Partnerstwa Wschodniego UE z perspektywy ciał traktatowych i organów ONZ” autorstwa Jakuba Jaraczewskiego w językach polskim i angielskim.
16. Korespondencja z Biurem obrońcy Praw Człowieka Republiki Armenii – korespondencja mailowa z dnia 29 sierpnia 2011 r., korespondencja mailowa z dnia 17 września 2011 r., korespondencja mailowa z dnia 3 listopada 2011 r.

17. Korespondencja z Pełnomocnikiem Praw Człowieka Republiki Azerbejdżanu z dnia 3 czerwca 2011 r.
18. Korespondencja z obrońcą Praw Republiki Francuskiej z dnia 4 października 2011 r.
19. Korespondencja z Zastępcą obrońcy Publicznego Gruzji z dnia 7 września 2011 r.
20. Korespondencja z Biurem Adwokata Parlamentarnego Republiki Mołdowy z dnia 13 października 2011 r.
21. Korespondencja z Pełnomocnikiem Rady Najwyższej ds. Praw Człowieka Ukrainy z dnia 11 października 2011 r. oraz z dnia 6 stycznia 2012 r.

Poświadczenie złożenia sprawozdania¹⁾.

Adnotacje urzędowe¹⁾

POUCZENIE

¹⁾ Wypełnia Zleceniodawca.

²⁾ Opis powinien zawierać szczegółową informację o zrealizowanych działaniach zgodnie z ich układem zawartym we wniosku projektowym. W opisie konieczne jest uwzględnienie wszystkich planowanych działań, zakres w jakim zostały one zrealizowane, i wyjaśnienie ewentualnych odstępstw w ich realizacji, w odniesieniu do ich zakresu, jak i harmonogramu realizacji.

³⁾ Należy użyć tych samych miar, które zapisane były we wniosku projektowym.
